

PL

PL

PL

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

Bruksela, dnia 15.9.2009
COM(2009) 465 wersja ostateczna

SPRAWOZDANIE KOMISJI

SPRAWOZDANIE ROCZNE DOTYCZĄCE FUNDUSZU SPÓJNOŚCI (2008)

[SEC(2009) 1159 wersja ostateczna]

SPIS TREŚCI

SPRAWOZDANIE ROCZNE DOTYCZĄCE FUNDUSZU SPÓJNOŚCI (2008)	3
1. Realizacja finansowa okresu 2000-2006 w roku 2008 oraz zamknięcie projektów	3
2. Otoczenie i warunki gospodarcze	8
3. Audyty i korekty finansowe	9
4. Nieprawidłowości zgłoszone przez państwa członkowskie.....	12
5. Ocena.....	13
6. Informacja i promocja	14

Rozporządzenie (WE) nr 1084/2006 ustanawiające Fundusz Spójności i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1164/94 nie wymaga przedstawienia sprawozdania rocznego dotyczącego Funduszu Spójności.

Dlatego też niniejsze sprawozdanie przedstawia się zgodnie z art. 14 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1164/1994, tym samym obejmuje ono realizację w 2008 r. projektów Funduszu Spójności przyjętych na okres 2000-2006 oraz projekty byłego funduszu ISPA w zainteresowanych państwach członkowskich, w tym w Bułgarii i Rumunii.

W rezultacie niniejsze sprawozdanie obejmuje działania Funduszu Spójności w trzynastu państwach członkowskich będących beneficjentami na koniec 2006 r., tj. w Grecji, Hiszpanii, Portugalii, Republice Czeskiej, Estonii, Polsce, Słowenii, na Węgrzech, Łotwie, Litwie, Cyprze, Malcie i Słowacji a także w Bułgarii i Rumunii.

Szczegóły dotyczące realizacji w 2008 r. projektów przyjętych na okres 2000-2006 w każdym z państw członkowskich zostały przedstawione w załączniku do niniejszego sprawozdania.

1. REALIZACJA FINANSOWA OKRESU 2000-2006 W ROKU 2008 ORAZ ZAMKNIĘCIE PROJEKTÓW

W 2008 r. piętnaście państw członkowskich kwalifikowało się do otrzymania pomocy z Funduszu Spójności (12 państw członkowskich, które przystąpiły do UE w 2004 i 2007 r. oraz Grecja, Portugalia i Hiszpania). Należy przypomnieć, iż od dnia 1 stycznia 2004 r. Irlandia w wyniku wzrostu gospodarczego nie kwalifikuje się już do pomocy z Funduszu Spójności.

Biorąc pod uwagę, że wszystkie zobowiązania dotyczące projektów finansowanych z Funduszu Spójności w okresie programowania 2000-2006 zostały wykonane do dnia 31 grudnia 2006 r., środki finansowe dostępne dla Funduszu Spójności w 2008 r. składały się jedynie ze środków na płatności.

Płatności wykonane w 2008 r. w odniesieniu do projektów przyjętych na okres 2000-2006

Budżet początkowy na 2008 r. wynosił 1 937 milionów EUR. Jednakże w wyniku tempa składania wniosków o płatności szybko powstała potrzeba zasilenia środków na płatności. Dyrekcja Generalna ds. Polityki Regionalnej przedstawiła wniosek o zwiększenie środków na płatności o łączną sumę około 553 milionów EUR. Zwiększenie środków było wynikiem ogólnych dobrych rezultatów wypracowanych przez państwa członkowskie, w szczególności przez cztery państwa będące beneficjentami, które osiągnęły więcej, niż przewidywały prognozy, tj. Słowenię, Słowację, Litwę i Estonię.

Jeżeli chodzi o pozycje budżetowe dotyczące projektów byłego funduszu ISPA, pod koniec roku wskaźnik realizacji w stosunku do dostępnych środków wynosił 100 %.

Na koniec 2008 r. średni wskaźnik absorpcji środków (płatności w stosunku do zobowiązań) we wszystkich krajach będących obecnie beneficjentami w przypadku zarówno projektów Funduszu Spójności, jak i byłego funduszu ISPA, wyniósł 66,3 %. Bułgaria wykazuje najniższy wskaźnik absorpcji (39,8 %), podczas gdy w przypadku Malty wskaźnik ten jest najwyższy i wynosi 79,8 %. Pozostałe państwa członkowskie mieszczą się w przedziale od 50,9 % do 76,1 % ustalonej kwoty.

Tabela 1: Realizacja płatności w ramach Funduszu Spójności i byłego funduszu ISPA w 2008 r. (w EUR)

Środki płatności	na	Początkowe	Przesunięcia	Ostateczne zasoby	Wynik	Anulowane	Przeniesione na 2009 r.
Fundusz Spójności		1 936 747 200	+ 250 000 000 + 300 000 000 + 2 779 418	2 489 526 618	2 489 299 691	-	-
Były fundusz ISPA		650 000 000	-100 000 000 -10 000 000	540 000 000	531 454 029		
RAZEM		2 586 747 200	+442 779 418	3 029 526 618	3 020 753 720	-	-

W tabeli 2 przedstawiono poziom płatności dla każdego państwa członkowskiego w 2008 r. Płatności zrealizowane ze środków byłego ISPA są wliczone, gdyż od momentu akcesji beneficjentów zostały przemianowane na projekty realizowane w ramach Funduszu Spójności. Główne państwa członkowskie będące beneficjentami to Hiszpania wśród państw członkowskich UE-3, Polska w grupie państw członkowskich UE-10 oraz Rumunia z grupy państw członkowskich UE-2.

Tabela 2: Płatności zrealizowane w 2008 r. na projekty Funduszu Spójności i byłego funduszu ISPA w podziale na poszczególne państwa członkowskie (włącznie z pomocą techniczną)

Państwo członkowskie	Środowisko		Transport		Pomoc techniczna	RAZEM	
	Kwota	%	Kwota	%	Kwota	Kwota	% łącznej sumy dla 15 krajów
Grecja	81 235 894	40,7 %	115 853 539	58,0 %	2 518 623	199 608 056	6,6 %
Portugalia	121 124 899	62,3 %	73 149 733	37,6 %	181 537	194 456 170	6,4 %
Hiszpania	401 570 546	62,3 %	242 969 772	37,7 %		644 540 318	21,3 %
UE-3	603 931 339	58,1 %	431 973 044	41,6 %	2 700 160	1 038 604 543	34,4 %
Cypr	5 814 955	65,0 %	3 134 086	35,0 %		8 949 040	0,3 %
Republika Czeska	86 699 762	50,3 %	84 954 613	49,3 %	633 784	172 288 158	5,7 %
Estonia	38 398 994	54,6 %	29 140 155	41,4 %	2 765 566	70 304 714	2,3 %
Węgry	40 777 254	51,3 %	36 533 591	46,0 %	2 110 617	79 421 462	2,6 %
Łotwa	64 544 604	64,5 %	32 774 486	32,8 %	2 746 852	100 065 942	3,3 %
Litwa	114 458 156	62,2 %	61 109 392	33,2 %	8 370 251	183 937 800	6,1 %
Malta	5 212 565	99,4 %		0,0 %	29 765	5 242 331	0,2 %
Polska	528 130 703	67,3 %	247 053 953	31,5 %	9 419 180	784 603 837	26,0 %
Słowacja	82 362 076	53,1 %	71 696 734	46,3 %	927 381	154 986 191	5,1 %
Słowenia	22 326 262	45,3 %	26 911 481	54,7 %		49 237 743	1,6 %
UE-10	988 725 331	61,4 %	593 308 491	36,9 %	27 003 396	1 609 037 218	53,3 %
Bułgaria	30 643 656	57,3 %	6 944 044	13,0 %	15 863 224	53 450 924	1,8 %
Rumunia	180 683 377	56,5 %	122 030 336	38,2 %	16 947 321	319 661 035	10,6 %
UE-2	211 327 034	56,6 %	128 974 380	34,6 %	32 810 545	373 111 959	12,4 %
RAZEM	1 803 983 704	59,7 %	1 154 255 915	38,2 %	62 514 101	3 020 753 720	100,0 %

Zobowiązania pozostające do spłaty za okres 2000-2006

Na koniec 2008 r. zobowiązania pozostające do spłaty (*reste à liquider*, RAL) odpowiadające okresowi 2000-2006 (włączając dwa nowe państwa członkowskie: Bułgarię i Rumunię) wynosiły 11,77 miliardów EUR, czyli mniej niż w 2007 r. (14,80 miliardów EUR). Z ram prawnych na lata 2000-2006 dla zobowiązań i

płatności wynika stosunkowo wysoka wartość zobowiązań pozostających do spłaty. Są one równe kwocie odpowiadającej prawie trzyletnim zobowiązaniom.

Tabela 3: Kwoty zatwierdzone w ramach Funduszu Spójności oraz byłego funduszu ISPA w latach 2000-2006 (włącznie z RAL)

Państwo członkowskie	Zobowiązania netto (do 12/2008)	Wyplacone (do 12/2008)	RAL na dzień 31/12/2008
Grecja	2 503 744 174	2 450 738 235	1 152 286 728
Hiszpania	11 788 531 423	9 838 026 775	3 094 434 304
Irlandia	573 575 321	570 010 223	55 745 185
Portugalia	3 156 539 424	2 427 127 170	1 077 862 318
UE-4	18 022 390 343	15 285 902 403	5 380 328 535
Cypr	54 014 695	31 793 262	22 221 433
Republika Czeska	1 228 077 241	796 786 963	431 290 278
Estonia	427 034 848	289 151 602	137 883 246
Węgry	1 482 597 185	780 102 018	702 495 167
Łotwa	713 862 336	499 522 087	214 340 249
Litwa	846 449 583	559 974 524	265 380 251
Malta	21 966 289	17 529 702	4 436 587
Polska	5 634 539 614	2 871 741 538	2 762 798 076
Słowacja	766 250 297	539 212 844	227 037 453
Słowenia	254 198 103	162 579 583	91 618 520
UE-10	11 428 990 190	6 548 394 123	4 859 501 260
Bułgaria	879 941 333	350 021 546	529 813 137
Rumunia	2 043 037 858	1 040 128 078	1 002 599 040
EU 2	2 922 979 191	1 390 149 624	1 532 412 177
RAZEM	32 374 359 723	23 224 446 150	11 772 241 972

Zamknięcie projektów z okresu 2000-2006

W ciągu 2008 r. zamknięto 49 projektów Funduszu Spójności i byłego funduszu ISPA, łącznie obejmujących płatności w kwocie około 750 milionów EUR. Na koniec 2008 r. zamkniętych projektów FS na okres 2000-2006 (włączając projekty byłego funduszu ISPA) było 216, a liczba projektów nadal otwartych zmniejszyła się

z 1 192 do 976. Tabela 4 zawiera informacje na temat projektów zamkniętych do końca 2008 r. z podziałem na poszczególne państwa członkowskie.

Tabela 4: Liczba projektów FS zamkniętych do końca 2008 r. (włączając projekty byłego funduszu ISPA)

Państwo członkowskie	Łączna liczba projektów FS	Projekty zamknięte na koniec 2008 r.		Liczba projektów otwartych na koniec 2008 r.
		Liczba projektów	Całkowita wartość wypłacona w EUR	
Grecja	124	34	886 825 780	90
Spain	407	80	2 363 473 998	327
Irlandia	10	3	250 368 797	7
Portugalia	109	24	580 082 620	85
UE-4	650	141	4 080 751 195	509
Republika Czeska	58	14	192 671 263	44
Estonia	37	14	75 086 815	23
Cypr	2	0	0	2
Łotwa	46	10	44 331 604	36
Litwa	51	9	82 084 499	42
Węgry	47	10	11 153 890	37
Malta	3	0	0	3
Polska	130	5	27 825 974	125
Słowenia	28	6	55 213 444	22
Słowacja	39	4	6 880 841	35
UE-10	441	72	495 248 330	369
Bulgaria	38	1	950 121	37
Rumunia	63	2	1 794 822	61
EU 2	101	3	2 744 943	98
RAZEM	1 192	216	4 578 744 468	976

2. OTOCZENIE I WARUNKI GOSPODARCZE

Rozporządzenie Rady (WE) nr 1164/94, które reguluje funkcjonowanie Funduszu Spójności w przypadku projektów zatwierdzonych przed końcem 2006 r.¹, określa warunki polityki budżetowej w związku z wypłatami w ramach Funduszu. Rozporządzenie stanowi, że „żadne nowe projekty, a w przypadku ważnych projektów, żadne nowe etapy projektu, nie będą finansowane przez Fundusz w państwie członkowskim w przypadku gdy Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną na zalecenie Komisji, stwierdzi, że brane pod uwagę państwo członkowskie nie wykonało programu [stabilności lub konwergencji] w sposób pozwalający na uniknięcie nadmiernego deficytu”. Na koniec 2008 r. jedno państwo członkowskie kwalifikujące się do wsparcia w ramach Funduszu Spójności (Węgry) było w dalszym ciągu objęte procedurą nadmiernego deficytu (EDP), która, zgodnie z wyżej wymienionym rozporządzeniem, w pewnych warunkach może wiązać się z zawieszeniem transferów z Funduszu. Nie wystąpiła jednakże potrzeba przyjęcia takiego środka ponieważ Rada zdecydowała na podstawie dostępnych informacji, że rząd Węgier postępował zgodnie z jej zaleceniem. Jak odnotowano w poprzednim rocznym sprawozdaniu, w lipcu 2008 r. Rada zadecydowała o uchyleniu procedury nadmiernego deficytu wobec Słowacji, Portugalii, Polski i Republiki Czeskiej.

Węgry zostały objęte procedurą nadmiernego deficytu bezpośrednio po przystąpieniu do UE w 2004 r., na podstawie deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych w roku 2003 na poziomie 5,9 %. Od tamtej pory dwukrotnie stwierdzono, że Węgry nie podjęły skutecznych działań w odpowiedzi na zalecenia Rady: w styczniu 2005 r. i w listopadzie 2005 r. Ponieważ Węgry nie są członkiem strefy euro, zezwolono na szczególne odstępstwo od zastosowania dalszych kroków w ramach procedury nadmiernego deficytu. W lipcu 2007 r. Rada wydała nowy zestaw zaleceń zgodnie z art. 104 ust. 7 Traktatu. W żadnym z tych przypadków Komisja nie zalecała Radzie zawieszenia zobowiązań z Funduszu Spójności. W lipcu 2009 r., w obliczu kryzysu gospodarczego, Rada zadecydowała o wyznaczeniu roku 2011 jako nowego terminu zlikwidowania nadmiernego deficytu, zgodnie z art. 104 ust. 7.

Rozporządzenie Rady (WE) nr 1084/2006, które reguluje funkcjonowanie Funduszu Spójności w okresie 2007-2013², rozstrzygnęło kilka niejasności dotyczących stosowania warunków związanych z Funduszem Spójności w przeszłości. Rozporządzenie przewiduje, że w następstwie decyzji przyjętej na podstawie art. 104 ust. 8 Komisja może zaproponować zawieszenie wsparcia z Funduszu Spójności. Następnie Rada może zadecydować o całkowitym lub częściowym zawieszeniu zobowiązań począwszy od 1 stycznia roku następującego po wydaniu decyzji. Jeśli następnie, w kontekście procedury nadmiernego deficytu, Rada stwierdzi, że państwo członkowskie podjęło wymagane działania naprawcze, oznacza to automatyczną decyzję o odwieszeniu zobowiązań z Funduszu Spójności. Określono też zasady ponownego uwzględnienia w budżecie zawieszonych zobowiązań.

¹ Na podstawie art. 6 rozporządzenia Rady (WE) nr 1164/94.

² Rozporządzenie Rady (WE) nr 1084/2006 z 11 lipca 2006 r.

3. AUDYTY I KOREKTY FINANSOWE

W roku 2008 nałożyło się na siebie zarządzanie ostatnim etapem realizacji okresu programowania 2000-2006 wraz z przygotowaniami do jego zamknięcia, oraz otwarcie okresu programowania 2007-2013. Środowisko zarządzania i kontroli z 2008 r. miało zatem za zadanie uporać się zarówno z ryzykiem związanym z przygotowaniem do zamknięcia minionych programów i projektów, jak i z ryzykiem związanym z tworzeniem systemów zarządzania i kontroli w ramach nowych programów.

Prace audytowe na okres programowania 1994-1999 – UE-4 (Grecja, Irlandia, Portugalia, Hiszpania).

Dochodzenie zamykające Funduszu Spójności dotyczące okresu 1994-1999 obejmowało 10 % projektów Funduszu Spójności stanowiących 20 % współfinansowanych wydatków za ten okres. Prace w terenie zostały ukończone w 2003 r., a główne zidentyfikowane braki dotyczyły niewystarczającej weryfikacji zarządzania, co prowadziło do niekwalifikowalnych wydatków oraz przypadków naruszenia przepisów w zakresie zamówień publicznych. Procedury korekty finansowej wynikającej z dochodzenia zamykającego zakończono w ciągu 2008 r., z wyjątkiem trzech niezakończonych projektów (dwóch w Hiszpanii, jednego w Portugalii), które zostaną sfinalizowane w roku 2009.

Prace audytowe na okres programowania 2000-2006 – UE-14 (UE-10 + UE-4).

Jeżeli chodzi o państwa członkowskie UE-14 w 2008 r., przeprowadzono cztery wizyty kontrolne, które polegały głównie na sprawdzaniu, czy wdrażane są zalecenia z poprzednich audytów. Ponadto przeprowadzono również pięć wizyt w ramach przeglądu organów likwidacyjnych, mających na celu sprawdzenie stanu przygotowań państw członkowskich do zamknięcia, a także określenie i złagodzenie związanego z tym ryzyka.

W 2008 r. Dyrekcja Generalna ds. Polityki Regionalnej zbadała poświadczenia zamknięcia złożone w związku z zamknięciem projektów Funduszu Spójności na lata 2000-2006, z czego 60 (stanowiących 5 % wszystkich projektów FS) odnosiło się do projektów hiszpańskich.

Pozostałe prace audytowe na okres programowania 2000-2006 obejmowały badanie rocznych sprawozdań z kontroli otrzymanych zgodnie z art. 12 rozporządzenia nr 1386/2002. Do końca 2008 r. przeanalizowano większość sprawozdań, wysłano odpowiedzi i uwagi do państw członkowskich oraz, gdy było to konieczne, zwrócono się o dodatkowe informacje, tak aby wyniki prac krajowych organów audytowych były jak najbardziej miarodajne. Ponadto w 2008 r. otrzymano pewną liczbę sprawozdań z audytu krajowego systemu.

Ostatnie z corocznych dwustronnych spotkań koordynacyjnych z Dyrekcją Generalną ds. Polityki Regionalnej za rok 2007 odbyło się w lutym 2008 r. Ponieważ rok 2008 był rokiem przejściowym, postanowiono przełożyć dwustronne spotkania koordynacyjne za 2008 r. na pierwszą połowę 2009 r. Spotkania dwustronne z krajowymi organami audytowymi odbywają się co roku i mają na celu wymianę informacji na temat wdrażania zaleceń wynikających z prac audytowych, omówienie postępu związanego z kontrolami weryfikacyjnymi oraz działaniami podjętymi w

następstwie ustaleń audytu Spotkania w 2009 r. będą obejmowały zagadnienia dotyczące okresów programowania 2000-2006 oraz 2007-2013.

Skuteczność kontroli

Korekty finansowe

Dyrekcja Generalna ds. Polityki Regionalnej jako organ nadzoru wdrożyła politykę zawieszania płatności okresowych i wprowadzania korekt finansowych natychmiast po stwierdzeniu poważnych braków zagrażających zwrotom w ramach Funduszy dla państw członkowskich. Przedstawiła również poprawiony przewodnik po procedurach, mający na celu usprawnienie działań wewnętrznych w przypadku decyzji o zawieszeniu i wprowadzeniu korekt.

W sytuacji gdy, po przeprowadzeniu należytych weryfikacji, Komisja ustali, że wydatki poświadczone we wniosku o wypłatę okresową wiążą się z poważnymi nieprawidłowościami, a państwo członkowskie nie podejmuje natychmiastowych działań zaradczych, rozpoczyna się formalna procedura zawieszenia płatności. W ciągu 2008 r. DG REGIO przyjęła w związku z Funduszem Spójności jedną decyzję o zawieszeniu dotyczącą Bułgarii w odniesieniu do dwóch projektów w sektorze drogowym.

W 2008 r. dokonano korekt finansowych na łączną sumę 92,7 milionów EUR w ramach działań podjętych w następstwie ustaleń audytów Komisji lub Trybunału Obrachunkowego bądź dochodzeń OLAF-u. Z tej sumy kwota 38,2 miliona EUR dotyczyła projektów z okresu programowania 1994-1999, a 54,5 miliona EUR projektów z okresu 2000-2006. Korekty wprowadzane były w drodze oficjalnych decyzji Komisji (66,2 miliona EUR) lub przyjmowane przez państwa członkowskie bez konieczności stosowania decyzji (26,5 miliona EUR).

Cztery decyzje w sprawie korekt finansowych na kwotę 31,5 miliona EUR przyjęto w związku z projektami Funduszu Spójności w okresie programowania 1994-1999, a dziewięć decyzji, na kwotę 34,7 miliona EUR, w związku z okresem programowania 2000-2006.

Z przyjętych przez państwa członkowskie korekt na kwotę 26,5 miliona EUR, 6,7 miliona EUR dotyczyło okresu 1994-1999, a 19,8 miliona EUR okresu 2000-2006. Realizowane są one poprzez potrącenie z wniosków o płatności lub z kwoty salda do wypłacenia przy zamknięciu.

Tabela 5 przedstawia kwoty korekt finansowych dla poszczególnych państw członkowskich i okresów programowania.

Tabela 5: Korekty finansowe w Funduszu Spójności w 2008 r. z podziałem na okresy i państwa członkowskie (w EUR)

Państwo członkowskie	Fundusz Spójności		RAZEM
	Okres 2000-2006	Okres 1994-1999	
Grecja	23 405 436	5 674 477	29 079 913
Hiszpania	19 927 164	32 483 151	52 410 315
Irlandia	-	-	-
Portugalia	11 062 188	-	11 062 188
UE-4	63 259 764	38 157 628	92 552 416
Cypr	-	-	-
Republika Czeska	-	-	-
Estonia	125 073	-	125 073
Węgry	-	-	-
Łotwa	-	-	-
Litwa	65 833	-	65 833
Malta	-	-	-
Polska	123	-	123
Słowenia	-	-	-
Słowacja	-	-	-
UE-10	191 029	-	191 029
Bułgaria	6 156	-	6 156
Rumunia	-	-	-
UE-2	6 156	-	6 156
RAZEM	54 591 973	38 157 628	92 749 601

Systemy zarządzania i kontroli

W rocznym sprawozdaniu z działalności Dyrekcji Generalnej za rok 2008 w zakresie funkcjonowania systemów zarządzania i kontroli (2000-2006) została wydana opinia bez zastrzeżeń, oznaczająca, że w kluczowych elementach systemu nie odnotowano istotnych braków. Opinia ta dotyczyła systemów Funduszu Spójności w siedmiu państwach członkowskich (na Cyprze, w Estonii, na Węgrzech – w sektorze transportu, na Łotwie, na Malcie, w Portugalii i Słowenii), co odpowiada 15,45 % płatności wykonanych w 2008 r. w stosunku do wszystkich płatności z Funduszu Spójności.

W przypadku dziesięciu państw członkowskich, odpowiadających za 84,55 % płatności z FS zrealizowanych w 2008 r., wydano opinie z zastrzeżeniami, co oznacza, że w kluczowych elementach systemu pojawiły się istotne braki. Sytuacja ta dotyczyła Bułgarii, Grecji, Hiszpanii, Irlandii, Litwy, Polski, Republiki Czeskiej, Rumunii, Słowacji i Węgier (sektor środowiska). We wszystkich przypadkach oceniono, że braki te mają umiarkowaną siłę oddziaływania, z wyjątkiem sytuacji w sektorze drogowym w Bułgarii.

Dla bułgarskiego sektora drogowego wydano opinię z zastrzeżeniem, w której oceniono, że oddziaływanie istotnych braków na kluczowe elementy systemu jest znaczące. W związku z tym w rocznym sprawozdaniu z działalności Dyrekcji Generalnej za rok 2008 zawarto zastrzeżenie odnośnie do sektora drogowego w Bułgarii. Z tego powodu Komisja zawiesiła płatności dla bułgarskiego sektora drogowego między lipcem 2008 r. a majem 2009 r.

Szczegóły na temat audytów i korekt finansowych dla poszczególnych państw członkowskich zostały przedstawione w załączniku do niniejszego sprawozdania.

4. NIEPRAWIDŁOWOŚCI ZGŁOSZONE PRZEZ PAŃSTWA CZŁONKOWSKIE

W 2008 r. państwa członkowskie, zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1831/94 powiadomiły Komisję o 140 przypadkach nieprawidłowości dotyczących łącznej kwoty 56 328 911 EUR w związku ze współfinansowanymi projektami. Z kwoty tej odzyskano 19 768 042 EUR, natomiast reszta nadal pozostaje do odzyskania. Państwami członkowskimi, które zgłosiły większość tych przypadków, są Hiszpania, Portugalia, Węgry i Grecja (odpowiednio 64, 22, 13 i 12 przypadków). Hiszpania zgłosiła ponad 46 % łącznej liczby przypadków, dotyczących 44 % łącznej kwoty. Należy jednak zauważyć, że Irlandia, która powiadomiła o trzech przypadkach w okresie 1994-1999, znajduje się na drugim miejscu pod względem wysokości kwot związanych z nieprawidłowościami, przed Litwą.

W porównaniu z poprzednim rokiem liczba powiadomień wzrosła, natomiast wysokość kwot związanych z nieprawidłowościami znacznie spadła. Większość zgłoszonych nieprawidłowości dotyczyła wydatków niekwalifikowalnych oraz naruszenia przepisów w zakresie zamówień publicznych. Powyższe dwie kategorie obejmują prawie 75 % wszystkich zgłoszonych przypadków. Władze litewskie zgłosiły jednak dwa przypadki „podejrzenia nadużycia finansowego”. Kwota związana z tymi nieprawidłowościami nie została jeszcze obliczona.

Tabela 6 przedstawia liczbę nieprawidłowości oraz związane z nimi kwoty finansowe, o których państwa członkowskie powiadomiły Komisję na mocy rozporządzenia (WE) nr 1831/94 w 2008 r.

Tabela 6: Nieprawidłowości zgłoszone przez państwa członkowskie w 2008 r. (w EUR)

Państwo członkowskie	Liczba nieprawidłowości	Kwoty finansowe	Kwoty do odzyskania
Grecja	12	4 937 771	326 398
Hiszpania	64	24 827 955	14 442 900
Irlandia	3	9 498 140	0
Portugalia	22	5 655 879	2 602 188
UE-4	101	44 919 745	17 371 486
Cypr	0	0	0
Republika Czeska	2	88 210	0
Estonia	2	129 614	0
Węgry	13	1 400 938	1 033 292
Łotwa	5	86 279	86 279
Litwa	8	8 280 568	47 056
Malta	0	0	0
Polska	7	214 754	65 550
Słowenia	0	0	0
Słowacja	2	1 208 803	1 164 379
UE-10	39	11 409 166	2 396 556
RAZEM	140	56 328 911	19 768 042

5. OCENA

Komisja i państwa członkowskie dokonują oceny wszystkich współfinansowanych projektów. Projekty, które mają być finansowane z Funduszu, są przyjmowane przez Komisję w porozumieniu z państwami członkowskimi korzystającymi z pomocy.

Każdemu wnioskowi o pomoc towarzyszy analiza kosztów i korzyści (CBA). Analiza CBA musi wykazać, że średniookresowe korzyści społeczno-ekonomiczne są współmierne do zaangażowanych środków finansowych. Komisja poddaje tę analizę ocenie na podstawie zasad określonych w przewodniku do analizy kosztów i korzyści. Przewodnik, opublikowany po raz pierwszy w 2003 r., został zaktualizowany w 2008 r. z uwzględnieniem rozwoju polityk wspólnotowych, instrumentów finansowych oraz nowych ram prawnych, na podstawie których finansowane będą główne projekty w okresie programowania 2007-2013.

W 2008 r. Komisja nadal wspomagała państwa członkowskie poprzez działania polegające na budowaniu potencjału, służące poprawie spójności finansowej i ekonomicznej analizy ex ante projektów. W rezultacie przewodnik w krótkim czasie zaczął być powszechniej wykorzystywany, zarówno przez urzędników służby cywilnej państw członkowskich i kandydujących jak i pracowników instytucji finansowych oraz konsultantów zaangażowanych w przygotowywanie i ocenę głównych projektów. Opublikowano zatem przewodnik w formie drukowanej, który stał się wsparciem metodologicznym dla promotorów projektów w państwach członkowskich i krajach kandydujących oraz punktem odniesienia dla urzędników Komisji zaangażowanych w ocenę głównych projektów.

Ponadto Komisja przeprowadza ocenę ex post na próbie projektów współfinansowanych przez Fundusz Spójności. Najnowsza ocena, opublikowana w 2005 r., obejmowała próbę 200 projektów realizowanych w okresie 1993-2002. Następną ocenę ex post rozpocznie się w ostatnim kwartale 2009 r. Będzie ona obejmować próbę projektów Funduszu Spójności oraz ISPA realizowanych w okresie 2000-2006.

6. INFORMACJA I PROMOCJA

Jak wskazano w sprawozdaniu rocznym za rok 2007, kwestie dotyczące Funduszu Spójności od 1 stycznia 2007 r. są omawiane w ramach komitetu koordynującego fundusze (COCOF, zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1083/2006).

Oprócz kwestii wspólnych dla EFRR i Funduszu Spójności, na niżej wymienionych posiedzeniach COCOF-u przedstawiono lub omówiono niektóre kwestie dotyczące w szczególności Funduszu Spójności: w lutym poprawione „Wytyczne dotyczące zmian projektów w ramach Funduszu Spójności 2000-2006”, a w kwietniu „Wytyczne w sprawie zamknięcia projektów w ramach Funduszu Spójności i projektów dawnego funduszu ISPA 2000-2006”, przyjęte przez Komisję dnia 4 kwietnia (nr (SEC(2008)415).

Jeśli chodzi o działania Komisji w zakresie informacji i promocji, w 2008 roku zajęto się szczególnie wdrażaniem wymogów dotyczących promocji na okres 2007-2013. Jednym z największych wyzwań było badanie zgodności strategii komunikacji, wymagane zgodnie z rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1828/2006. Urzędnicy ds. informacji odpowiedzialni za wdrażanie zasad dotyczących informacji i promocji w odniesieniu do EFRR i Funduszu Spójności (INFORM) spotkali się w czerwcu i listopadzie Dyrekcja Generalna ds. Polityki Regionalnej opublikowała „Przegląd strategii komunikacyjnych na lata 2007-2013 w ramach polityki spójności UE - działania krajowych i regionalnych władz zarządzających w dziedzinie komunikacji”. Przegląd, materiały ze spotkań INFORM-u oraz różne narzędzia informacyjne i promocyjne przygotowane dla Funduszu Spójności i EFRR są dostępne na specjalnej stronie internetowej³.

³

http://ec.europa.eu/regional_policy/country/commu/index_en.cfm?nmenu=1